

Kulturskolan magasin

EN TIDNING FRÅN KULTURSKOLERÅDET

NR 2.2017

Det här är
min kulturskola

**Trygghet,
avkoppling
& träning**

KULTURSKOLE-
UTREDNINGEN

Kulturskolerådet
tycker till

I EN STARK
UTVECKLING

Kulturskolan
i Strömsund

SKROT BLIR LJUV MUSIK

Barn bygger instrument

»När vi samtalar med varandra på riktigt kan vi se nya sidor av sanningen. Det finns många sidor av en sann kulturskoleverksamhet.«

*Inger Carlonberg,
Kulturskolerådets ordförande*

Hur många sidor har en sanning?

DET ÄR INTE ALLTID den som skriker högst som har mest rätt. Det är inte alltid det som alla skriver om som är mest relevant. Vi kom att diskutera detta vid frukostbordet i veckan när tidningen beskrev hur falska nyheter blir en lukrativ affärsverksamhet och hur en hel värld rusar iväg som blindstyrt utan att göra vettiga faktakontroller. Om någon bara berättar en del av en sanning – blir det då sant eller falskt? Om du drar ut en konsekvens från en del av sanningen är du säker på att du landar rätt då?

Hans Rosling, professor och läkare, gick bort nyligen alldeles för tidigt. Hans dråpliga sätt att förklara global hälsoutveckling utifrån fakta och statistik har gett oss bilder och fyllt oss med nytt mod. Han kallade sig inte för optimist utan för »possibilist« – alltså en möjlighetstänkare.

Han valde säga det viktiga högt och tydligt, ivrig att vi alla skulle se ett helhetsperspektiv och inte sprida »fakta« som inte var sanna längre.

Men ofta är det inte så enkelt att det finns rätt och fel. Vi ser olika saker i det vi läser eller upplever och gör olika tolkningar. I detta nummer försöker vi spegla olika sidor av verkligheten. Hudiksvallungdomarnas berättelse från sin skola kan ge nya perspektiv. En av landets största städer presenterar sin kulturskola. Även nya perspektiv blir det med en ny krönikör; väl-

kommen Andreas Westerberg. Vi ser framemot att få ta del av dina tankar.

Det spännande arbetet med att svara på utredningen har upptagit stor del av tiden senaste veckorna. Det har varit riktigt spännande att diskutera utredningen »En inkluderande kulturskola på egen grund« i olika sammanhang. Jag tycker att utredaren bekräftat den svenska kulturskolans angelägenhet för ett modernt samhälle samtidigt som det pekas på områden som behöver förnyas och utvecklas i takt med vår samtid. Går det att tänka »possibilistiskt« här tro? När vi samtalar med varandra på riktigt kan vi se nya sidor av sanningen. Det finns många sidor av en sann kulturskoleverksamhet och jag kan lova att vi arbetat hårt på att formulera ett bra remissvar. Och vi hoppas på en klok fortsättning när kulturdepartementet tagit del av alla svar.

I DETTA NUMMER

- 8 Elever på kulturskolan i Hudiksvall
- 12 Kulturskolerådet om kulturskoleutredningen
- 16 Av skrot blir det ljuv musik
- 19 Kulturskolan i Strömsund

Bagatell musikprodukter

Livstids Garanti på teleskopnotställ och vagnar

Nyheter från Bagatell

Med våra nya "Teleskop Harmony" från **Manhasset** kan man lagra 25 notställ i rad på bara två meter. Perfekt för de trångbodda. I övrigt samma geniala konstruktion som våra övriga Teleskopnotställ dvs. Inga skruvar, bara att trycka och dra. Vagnar finns som tillbehör. 10 års garanti.

Teleskop Harmony

lilla Gaspallen

En ny Pianopall från Bagatell. Något mindre och smidigare än storebror, men absolut lika stabil och solid.
pris: 1800 kr exkl. moms
sittdyna: 50 x 33 cm
Höjd: 42-60 cm

Kontakta oss på:

info@bagatell.se

Tel.: 013-527 50

www.bagatell.se

Manhasset

Bagatell 1

Från 7 500 kr
en vagn kommer lastad...

- Med världens mest sålda notställ
- Liten vagn + 12 notställ – 7500 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 18 notställ – 10 000 kr (exkl. moms)
- Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ

Läs mer på Bagatell 2

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL
450:-
"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell 5

Akustiskskärmar
Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglassystem.

- Akustiskskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustiskskärm på notställsfot 1080 kr (exkl. moms)

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal
Flagskeppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra "Teleskop" finns inga skruvar - alla inställningar sker sekund-snabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör "Dir Regal" till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partiturer och stämmor. Välj till vår "strålände" belysning.
pris: 2000 kr (exkl. moms)

Bagatell 2

köp 6 betala för 5
Teleskop T
Världsledande – med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Snygg design som passar i alla miljöer. Finns i olika modeller från 595 kr (exkl. moms)

Bagatell 4

"Sitt rätt"
ORKESTER/KÖRSTOL
Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol. "Sitt" finns med fasta ben eller med justerbara fram- och bakben. Staplas smidigt på våra vagnar.

Bagatell 6

PIANO-GASPALLEN standard
Sluta skruva! Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.
Gaspallen ergo med justerbar lutning.

Bagatell 9

"Stage"
orkester/körpodier
Flexibelt lättvikts podie-system i aluminium för scenbyggen med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabbkoppling.

SMI söker lärare i sång och sångmetodik – se www.smi.se

Kompetensdialog

DEN 10 MAJ träffar Kulturskolerådets styrelse företrädare från olika utbildningsanordnare och forskningsmiljöer i syfte att dela erfarenheter och stärka samverkan. På agendan finns diskussioner om kulturskoleutredningens förslag om förstärkta utbildningsvägar, nordiskt nätverk för kulturskoleforskning samt erfarenheter från den pågående rektorsutbildningen.

Vad är kvalitet i musikundervisning?

DEN 26 APRIL blir det seminarium om vad som är kvalitet i undervisningen. European Music School Union (EMU) är arrangör.

– Det här är en viktig fråga och gemensam utmaning. Vi kan lära mycket av de olika ländernas erfarenheter och ser därför fram emot detta möte, säger EMU:s generalsekreterare Timo Klemettinen.

Mer information och anmälan finns på Kulturskolerådets hemsida.

Statistik om kulturskolor

VI SAKNAR FORTFARANDE svar från flera kommuner. Ambitionen är att arbetet skall vara avslutat under mars månad, och vi behöver därför era svar så snart som möjligt.

– Statistiken är viktig för oss, den ger en nationell bild av vår verksamhet och visar på förändringar över tid, säger Torgny Sandgren på Kulturskolerådet.

Om du har problem med att logga in eller annat så hör av dig till Torgny Sandgren.

Europeiskt möte för styrelsefolk

DEN 30E MARS ordnar Music School Union (EMU) ett möte för styrelsemedlemmar som sitter i olika kulturskoleorganisationer i Europa. Mötet sker i Tallin och från Sverige deltar Björn Emmoth från Kalix samt Sylvia Carlsdotter från Simrishamn.

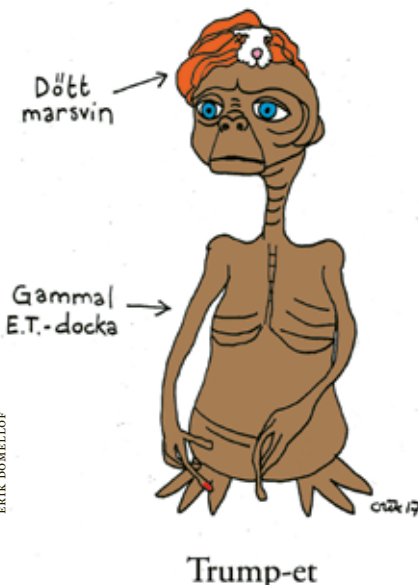
SAMVERKAN & INKLUDERING

Kulturskolan i Riksdagen

DEN 15 FEBRUARI bjöd riksdagsmännen Anna Vikström (S) och Bengt Eliasson (L) till ett seminarium kring kulturskoleutredningens betänkande *En inkluderande kulturskola på egen grund* (SOU 2016:69). Syftet var att öka politikernas intresse för utredningen och de utmaningar kulturskolorna står inför. Från Kulturskolerådet deltog ordförande Inger Carlonberg, Björn Emmoth (Kalix) och Jalle Lo-

rensson (Malmö). Inger deltog i en panel kring utredningen och dess förslag. Björn lyfte fram samverkansfrågor och visade hur nära kulturskolan kan jobba med skolan. Jalle talade om inkluderingsfrågor och hur kulturskolan kan bredda deltagandet. Seminariet lockade drygt 50 deltagare, riksdagsmän och företrädare för kulturskolor och andra aktörer från kulturlivet.

Instrument av skrot. Del 1

Nya bidrag från Arvsfonden till Kulturskolerådet

KULTURSKOLERÅDET har beviljats drygt en miljon för att slutföra projektet *I dina skor* samt 2 miljoner för andra året av projektet *Barn på flykt*.

– Glädjande att vi tillsammans med ett flertal kommuner nu kan fortsätta dessa spännande projekt, menar Torgny Sandgren på Kulturskolerådet.

Projektet *I dina skor* handlar om mentorskap och *Barn på flykt* om inkludering av ensamkommande och nyanlända.

VÄLKOMMEN TILL BARNENS MUSIKBUTIK PÅ NÄTET!

**BARNVISOR ■ RYTMINSTRUMENT
KLANGPEL ■ BLÅSINSTRUMENT
STRÄNGINSTRUMENT ■ PRESENTARTIKLAR
TILLBEHÖR med mera**

www.barnensmusikbutik.se

NOTHANTERING

Notskåpsystemet NOTMASKEN förenklar arbetet för alla notbibliotekarier.

- Notskåp med utdragbar hylla med stoppkanter.
- Notsorterare
- Notmappar

Tel 0523-22517

Sparta System AB

Det finns mer på vår hemsida

www.spartasystem.se

HJÄLP SYRIEN!

Swisha valfri gåva till **123 000 46 48** eller sms:a
AKUT SYRIEN till **72 900** och skänk 100 kr.

Genom att sms:a eller swisha godkänner du att bli kontaktad av Röda Korset. Dina personuppgifter hanteras enligt PUL.

90 SVENSK
BOKHÄLLINGS
KONTROLL

Jazzkurs i Sandviken 28/6-1/7 för dig mellan 13 och 19 år

Kursavgift 500 kr! Sista ansökningsdag 21/5

Kurslärare: Göran Berencreutz, Lisa Björänge, Torbjörn Gulz,
Elin Larsson, Martina Almgren, Thomas Markusson

För mer information och ansökan: www.bangen.se

bangen
JAZZCOLLECTIVE
sandviken

Göranssonska
Stiftelserna

Sandvikens Kommun

Region
Gävleborg

DET ÄR SÅ JAG SÄGER DET

Andreas Westberg
Kulturskolechef,
Värnamo Kulturskola

Relation skapar attraktion

FÖR TVÅ ÅR SEDAN började jag min bana som ledare för Värnamo Kulturskola. En fantastisk verksamhet som haft samma ledare i 21 år. Ny ledare? Skulle jag vara förvaltare, visionär, musikledare, kulturskolechef, rektor eller vad förväntades av mig egentligen. Att hitta just min identitet och min tillhörighet blev snabbt något att fundera kring och hur såg min roll ut i det stora kommunala maskineriet som bestod utav en handfull förvaltningsgrupper, nämnder, presidium, styrgrupper, verksamhetsgrupper, utskott, politiker, 800 i pedagogisk personal, 6 500 barn/-ungdomar och under mig 30 medarbetare och 1 200 elever? Och hur skulle jag förhålla mig till att vi var en del av Barn och Utbildningsförvaltningen, men då de allra flesta frågorna om vår utåtriktade verksamhet ställdes av Kulturförvaltningen?

Min första dag bestod i att träffa min närmsta chef, förvaltningen och de medarbetare jag förväntades leda i min verksamhet. Klockan 10 satt jag själv på kontoret. Vad var det nu jag skulle göra? Skulle jag leda eller skulle jag gå hem? Kände mig en aning förvirrad!

Jag lämnade ju min förra arbetsplats för att testa något nytt. Något nytt i form av att få skapa med de stora penslarna. Att få en hel verksamhet att ha gemensamma mål och få en verksamhet att på lång sikt ta sig an de utmaningar som

»Jag var tvungen att hitta min profil, mitt sätt att leda och mitt sätt att vara.«

låg framför. Var det nu då jag missat, något som var självklart för alla andra, eller låg det hos mig att upptäcka och utforska detta själv?

Jag var tvungen att hitta min profil, mitt sätt att leda och mitt sätt att vara. Min lärarerfarenhet och de ledare jag mött i mitt tidigare yrkesliv fick vara måttstocken. Både de ledare som betydligt mycket för mig men också de ledare som aldrig fick verksamheterna att blomma. Vad gjorde de som fick verksamheterna att se så olika ut vad var det de gjorde som formade människorna i verksamheterna på så olika sätt? Nog har man varit på föreläsning efter föreläsning och hört om vad som kännetecknar en bra ledare. Nu fick jag på allvar ställa mig vid sidan av och bli betraktaren utav mig själv. Vilken bild ville jag att mina medarbetare, mina elever och mina övriga kollegor skulle ha av mig som ledare? Skulle jag fortsätta vara konstnärlig ledare och vara den som fick saker att hända, eller var det nu istället dags att inspirera människorna omkring mig att göra det jag gjort, upptäcka lusten att få skapa och få saker att hända?

JAG ÄR EN RELATIONELL LEDARE. Relationen är det absolut viktigaste. Oavsett om det är mellan lärare, elever, föräldrar eller ledare. Den känslan måste jag förmedla till mina medarbetare. Finns det relationer så finns det möjligheter. I såväl interna möten, då vi diskuterar våra grenar musik, dans och teater eller om det är med de andra skolorna i kommunen, skolnämnden eller politiken, så trycker jag på att relationen är fundamentet i vår verksamhet. De sociala aspekterna och de sociala mötesplatserna är en framgångs-

faktor. Att få en av de yngsta eleverna att skapa tillsammans med en av de äldsta och få dessa att upptäcka varandra och mötas i undervisning, på scen eller i fiket är för mig en hjärtefråga. Att se dessa två omfamna varandra i logen minuterna innan uppträdandet på scen och höra dem pepa varandra. Det är en Kulturskola för mig.

Relationsarbetet gör att vår verksamhet blomstrar. Idag har vi fler barn och ungdomar i vår verksamhet och som söker till oss än vad vi haft någon gång tidigare.

Och det är inte »rocket Science« vi pratar om, utan snarare ett återkommande »Hej, vad kul att se dig igen, nu kör vi!«.

Caroline Hedman,
Evelina Ledin och
Nathalie Hådel
i Hudiksvall.

VI GÖR VÅR

I ett gammalt gymnastikhus i Hudiksvall dansar Evelina, Nathalie och Caroline med kulturskolans tonårsdansgrupp. Genom många år har dansen varit utmaning och trygghet, avkoppling och träning för dem.

text & foto David Berjlund

SOULMUSIKEN HÖRS GENOM dörren i Wallnersgården, ett gammalt gymnastikhus mitt i Hudiksvall: här huserar kulturskolans dans- och dramaverksamhet. Just nu, tidig onsdag kväll, övar åtta tjejer i tonåren ett rätt avancerat steg med mycket snurr. Mitt balanssinne krokmar lite, bara av att titta på.

Så stannar de, någon ställer en fråga till pedagogen Karin Svalfors – ska man vara på tårna hela tiden? – och så kör de igen. Det är nötningsen som ger resultat.

– Ni som var här förra gången ... det syns att det går lättare idag, säger Karin.

När tjejerna satt på sig långa kjolar sätter hon igång flamencomusik, och en koreografi där två av dem inleder, och hela gruppen snart är med. Tills de stannar och diskuterar lite. Justerar steg och pauser. Börjar om.

Nathalie Hädell, Caroline Hedman och Evelina Ledin smiter ifrån en stund och berättar om vad de gör: en föreställning med drömtema. Det är lätt att höra att den verkligen är gruppens.

– Flamencogrejen som du såg, i den har vi elever gjort det mesta av koreografin, och sedan gör ju du en grej Caroline, som vi dansar tillsammans, och jag ska göra avslutningsdansen, säger Nathalie.

Evelina hoppar gärna över koreograferandet, men gillar att ta ut rörelserna sedan. Så där fungerar det: man jobbar ihop, utifrån lite olika nivå och ambition, och med tillgång till lärarens kunskap.

– Det är inte så att hon vill ändra på det vi gjort, men man får hjälp när man kör fast, säger Nathalie.

Lärarens engagemang är viktigt, och de beskriver hur hon måste kunna instruera, men också lyssna in och utmana, när det är läge. Sedan spelar hon förstås roll för vad man dansar. Karin är rätt jazzinriktad.

– Men man kan alltid önska, och även om vi inte kan så mycket så kan Karin, säger Caroline.

FAST DE HÄR ELEVERNA kan nog en del.

De bor utanför stan allihop – Evelina i Näs-viken, en och en halv mil västerut, Nathalie och Caroline i Njutångerstrakten, en bit söderut – men varje onsdag kommer de hit och dansar i 90 minuter. Och det har de gjort i två tredjedelar av sina liv.

Caroline och Nathalie såg en föreställning när de var sex år, sedan har de dansat i kulturskolan, sett föreställningar, åkt bort på danshelger och arrangerat workshops själva. Nu är de 19 år. →

Evelina är fem år yngre och började ännu tidigare, för att alla kompisar var med. Nu säger hon att förutom pluggandet – ganska mycket nu, i åttan – är det dansen hon ägnar tid åt, och kompisarna. Fast de flesta av dem gav upp dansen rätt snart.

– De tyckte att det var för mycket Karlsson på taket och så, men jag fortsatte, och då blev det mer låtar som gick på radion. Det var ju det man ville dansa till, säger Evelina.

Är det viktigt med musiken?

– Ja. Man måste inte sitta och digga den hemma, men man vill ha något att uttrycka sig till. Är det en sång med text kan man ta inspiration från den, är det instrumental musik kan det vara ljuden.

Extra svåra steg händer det att hon övar hemma, men det kräver utrymme, och det är lite knepigt att öva gruppdans ensam. Så det är i danslokalen det händer.

Och i kroppen.

– När man lär sig stegen tänker man mycket, men sedan gör man dem bara. Då sitter det i kroppen.

Så där säger Caroline också: man tränar massor, sedan har man stegen i bakhuvudet, och en vecka senare gör man dem bättre. Hon tecknar också, och målar. Det är inte som dans, men båda kan börja i en tanke, att man ser framför sig hur det ska bli.

– Sedan blir det kanske något helt annat. Och ibland målar man utan att ha någon tanke alls, så kan det vara med dansen också.

JAG BER DEM BESKRIVA varför de dansar, och de talar om vänskapen, träningen och glädjen. För Caroline handlar det mycket om självförtroende.

– När jag var liten hade jag scenskräck så jag skakade i händerna. Nu vågar jag göra saker inför andra, gör man fel är det inte hela världen, det har jag lärt mig.

För Evelina var det nästan tvärtom från början.

– Jag hade asmycket självförtroende när jag

var liten! Sedan fattade jag att jag inte var bäst, så nu dansar jag för att jag vill lära mig, och det tycker jag är kul.

Du då, Nathalie, varför dansar du?

– Man kopplar bort allting. I en och en halv timme tänker man inte på något utanför danssalen, utan är fokuserad på det vi gör. Och så är det jättekul att utvecklas.

Caroline säger att hon fortfarande har svårare att prata inför folk, än att dansa. Nathalie ser lite förvånad ut: att dans är så kroppsligt kan spela roll på olika sätt.

– Jag tycker att det är mer sårbart att uttrycka sig i dans. Det kan gälla vad man har på sig på scen, det kan vara för kort, för tight,

visa för mycket. Det är så olika vad man är bekväm med.

***Man kopplar
bort allting.***

***I en och en halv timme
tänker man inte
på något utanför
danssalen.***

FÖR NATHALIE OCH CAROLINE blir föreställningen i juni finalen: normalt slutar man vid studenten, så de har redan hängt kvar lite extra. Men Nathalie tänker ta danskurser när hon reser i Asien nästa höst.

– Och så fick jag ett stipendium från Kulturskolan, det var jättekul, jag

var första dansaren som fick det! Så jag funderar på att åka till New York, till Broadway Dance Center, för jag vill fotsätta på något vis. Dansen har varit en jättestor del av mitt liv, jag vill inte släppa den.

Evelina kan fortsätta dansa i kulturskolan länge än. Caroline ska söka juristprogrammet och undrar om hon får tid över – fast det var ju stressigt i gymnasiet också, och det gick ju alltid bättre att plugga när man tagit sig tid att dansa, påminner Nathalie.

– Och så kan man få in dansen i vardagen. Jag fuldansar när jag dammsuger.

– Ja precis! Man kan få sånt humör, man bara vill dansa, säger Caroline, skrattar och försäkrar:

– Och om det finns dansgolv på krogen, då är vi där! Det blir ju inte koreografi, men ... man får in en del steg. ■

Flamenconumret ur en kommande föreställning. »I den har vi elever gjort det mesta av koreografin.«

Nathalie, Caroline och Evelina kommer till kulturskolan och dansar varje onsdag. Det har de gjort i två tredjedelar av sina liv.

KULTURSKOLERÅDET OM KULTURSKOLEUTREDNINGEN

»DET ÄR EN STÖDJANDE INFRASTRUKTUR VI BEHÖVER«

Kulturskoleutredningen (SOU 2016:69) har varit ute på remiss. Olika aktörer har haft chans att lämna sina synpunkter och förslag. Men vad tycker Kulturskolerådet om utredningen? Kulturskolan Magasin ställer frågan till ordförande Inger Carlonberg.

text Torgny Sandgren, foto Katarina Fast Ehrlén

MOT EN NATIONELL POLITIK FÖR KULTURSKOLAN

I regeringsförklaringen förklarade statsminister Stefan Löfven att regeringen skulle ta fram en nationell strategi och politik för kulturskolan. Första steget var en utredning och ett nytt statsbidrag. Utredningens uppgift var att ta reda på vad staten kan göra för att utveckla kulturskolan, göra den mer jämlik och tillgänglig.

UTREDNINGENS RESULTAT OCH FÖRSLAG

Vad tycker då Kulturskolerådet om utredningens förslag? *Kulturskolan magasin* ställer frågan till rådets ordförande, Inger Carlonberg.

– Utredningens huvudbudskap är att det behövs en stödjande infrastruktur för kommunernas kulturskoleverksamhet. Detta stödjer Kulturskolerådet fullt ut, vi tror det skulle stärka barnens möjligheter, nu och i framtiden, säger Inger.

BEHOV AV LAGSTIFTNING

Utredningens slutsats är att en lagstiftning likt bibliotekslagen hade varit önskvärd, men skip-

pade förslaget om detta då ett krav på kommunerna medför ett statligt finansieringsansvar. Hur ser Kulturskolerådet på detta med lagstiftning?

– Vi delar utredningens slutsats, en lagstiftning hade varit önskvärd. I kommunernas ekonomiska och ideologiska vägval kan verksamheter ställas mot varandra till nackdel för kulturutövande för barn och unga. I en oreglerad kontext kan kommunerna själva välja om de vill arbeta mot de nationella mål som fastställas, medverka i uppföljning, ta del av utvecklingsmedel och uppföljningssystem, säger Inger.

BEHOV AV EN INFRASTRUKTUR

Vad är det då som skall ingå i denna stödjande infrastruktur för kulturskolan?

– Kulturskolerådet delar utredningens slutsats att det behövs förstärkta utbildningsvägar, nationell uppföljning, forskning, regional samordning, utvecklingsstöd och nationella mål. Sedan har vi vissa förslag inom dessa områden. Men det viktiga är att den statliga politiken bör inkludera dessa områden, det skapar bättre förutsätt-

ningar och möjligheter för att bredda och nå fler barn och unga, menar Inger.

FÖRSLAG PÅ MÅL

Utredningen lämnar förslag på ett antal statliga mål, som anger en inriktning på vad en nationell politik skall främja. Hur ser Kulturskolerådet på dessa mål?

– Vi delar utredningens slutsats att det nationellt behövs mål. Då blir den statliga politiken tydlig med sin inriktning och ambitioner. Men som helhet så tycker vi inte att förslagen blev så bra och väl avvägda. De blandar vad som ska göras med hur det skall göras. I en oreglerad kontext kan inte heller staten säga vad en kommun SKA göra, säger Inger.

VILKA MÅL VILL KULTURSKOLERÅDET SE?

– Det viktiga för oss är att de nationella målen för kulturskoleverksamhet riktas mot att alla barn och unga har likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande av hög kvalitet och tillgänglighet. Hur detta exakt ska formuleras blir en uppgift för regeringen och kulturdepartementet, men för oss är själva inriktningen det avgörande, menar Carlonberg.

PÅ FRITIDEN OCH I GRUPP

Utredningen vill att den statliga politiken ska verka för ökad gruppundervisning och menar att kulturskoleverksamheten har sin bas och särart utanför skolans verksamhet; ett frivilligt val på fritiden. Detta har skapat starka reaktioner i många kommuner. Hur ser Kulturskolerådet på dessa mål för den statliga politiken?

– Kulturskolans utbud måste ligga på tider då barn och unga kan ta del av det. Precis som att den metodik och de arbetsätt som används måste utgå från vad som är bäst för barnen och fungerar i verkligheten. Det är kommunerna själva som avgör hur de vill organisera verksamheten och välja pedagogisk inriktning. Vilka områden staten sedan ser som viktigast för en önskad utveckling, är det upp till riksdagen att formulera mål för och besluta om. Kulturskolorna väljer då själva om de vill stimuleras eller ta del av utvecklingsinsatser, menar Inger.

KULTURSKOLAN OCH SKOLAN

Samverkan med skolan är ett centralt inslag i många kommuner. Utredningen har valt att avgränsa till den frivilliga verksamheten, den så kallade kärnverksamheten. Vad tycker Kulturskolerådet om det?

– Det hade behövts en nationell genomlysning

Inger Carlonberg tycker till om utredningen.

och förslag som rör hela vår verksamhet. Men nu valde utredningen att göra denna avgränsning. Att dela upp verksamheten så kategoriskt har förvirrat många. Kulturskolorna arbetar så varierat så det är svårt att enkelt definiera vad som är det ena och det andra.

KULTURSKOLANS SÄRART

I utredningen finns en diskussion om kulturskolans särart. Hur ser Kulturskolerådet på detta?

– Jag kan tycka att det är en styrka att vår särart blev huvudperson i dramat och fick sin roll synliggjord på ett så tydligt sätt. En nationell politik kan kanske bäst starta i det som är gemensamt för alla kulturskolor, den kärnverksamhet som baseras på frivillighet och elevers önskan att fördjupa sig i estetiska ämnen på olika sätt. Vi måste komma ihåg att betrakta utredningens förslag i relation till denna verksamhet, - inte till hela spektrat av uppdrag och samarbeten. Men till detta behövs en politik för hur skolan skall arbeta med de estetiska ämnena och hur skolan kan samverka med kulturskolan. Det är en viktig fråga som vi hoppas regeringen vill fördjupa i en annan utredning, menar Inger. ■

CULTURAL CHILDREN OF EUROPE

NYTT NORDISKT PROJEKT

I en förskolegrupp på Mellanselskolan i Örnsköldsviks kommun händer något väldigt speciellt. Annika Högberg, länsdanskonsulent i Västernorrland arbetar med dans och rörelse och plötsligt händer det. En unik kommunikation skapas mellan henne och en ett-årig pojke.

text & foto Steven Ekholm

— HAN OBSERVERADE mest hela tiden de första gångerna, berättar Annika efteråt, och han höll sig längs väggarna för att inte komma för nära. Efter ett tag började han röra på sig och jag härmade honom. Han kröp, ställde sig upp och la sig ner. När han upptäckte att jag gjorde samma sak och reagerade på vad han gjorde så började han utmana mig i det. Hans blick släppte mig inte och det lockade fram ett leende hos honom. En oförglömlig stund där vi kommunicerade på ett helt ordlöst sätt, säger Annika.

I projektet kommer professionella kulturarbetare in i skolans verksamhet och utmanar barnen och inte minst pedagogerna med sina olika uttryck. Nu utvecklas det i ett spän-

nande internationellt projekt, *Cultural Children of Europe*. Skolor från Danmark, Island, Lettland, Norge och Sverige deltar och metoden det handlar om är *Action Learning*, fast med estetiska uttryck. Och dessutom för de allra yngsta.

Kulturskolan i Örnsköldsvik samordnar projektet lokalt, som innefattar två skolor, Sundskolan och Mellanselskolan. Målgruppen är 0–8 år.

PROJEKTET HAR sitt ursprung i ett arbete som Kulturprinsen, kulturcentrum för barn- och ungdomskultur i Viborg, Danmark initierat. Professionella kulturarbetare kommer in i skolan för att stimulera både barnen och pedagogerna till att bli skapande, kreativa, träna

samarbete, berättande på olika sätt samt att dela med sig och ta del av andras arbeten. Det handlar om att utveckla de estetiska språken som medel och metodutveckling.

I Örnsköldsvik har man valt att arbeta med dans, musik och masktillverkning och skuggteater. Det senare i samarbete med Kulturverket i Umeå. Varje moment har pågått i fyra veckor, sedan växlar man till nästa tema. Detta upplägg rullar sedan på under projekt-tiden. Lärarna och kulturarbetarna arbetar tillsammans med planeringen och inte minst genom gemensam tid för reflektion efter varje pass. Just tid för gemensam reflektion menar många har det funnits allt för lite tid till i skolan, och detta är en av de viktiga beståndsdelarna av metodiken i *Action Learning*.

– **FÖR MIG SOM JOBBAR** i förskoleklass så är lek och skapande grunden i verksamheten, och jag arbetar med olika uttrycksformer i min vardag, säger Birgitta Jönsson, förskollärare på Sundskolan och som deltar i projektet med sin förskoleklass. Det som varit så fantastiskt att arbeta med kulturpedagogerna är just att vi kunnat

ha en dialog om innehållet. Barnen har dessutom varit mycket intresserade och deltagande. Vi har kunnat få tips och råd av kulturpedagogerna om hur man kan tänka när man jobbar exempelvis med dans, som jag själv inte jobbat så mycket med. En av projektets styrkor är att jag kan vara observatör och se gruppen från sidan och att vi efter aktiviteten kan reflektera med kulturarbetaren och tänka framåt. Reflektionerna har varit mycket givande. Jag har dessutom haft möjlighet att påverka innehållet och vi har lärt av varandra.

Hur går det egentligen att arbeta med exempelvis dans i så tidiga åldrar?

– Det som varit nytt för mig i det här projektet, säger Annika Högberg, är att arbeta med de allra yngsta barnen i förskolan, det vill säga 1-2-åringarna. Sättet att jobba med de barnen blir mer följsamt och lyhört och kräver en hel del improvisation från min sida. Barnen behöver tid till att processa alla intryck och tid för att uttrycka sig. De allra minsta, 1-åringarna, observerar länge och registrerar vad vi gör, för att senare, ibland efter flera träffar

dansa och uttrycka sig på sitt eget sätt.

ATT ESTETISKA ÄMNEN som musik och dans medför många positiva fördelar i inläring, koncentration, dopamintillströmning och ökad social samarbetsförmåga är ju sedan länge dokumenterat. Men då skolorna på många håll istället nedmonterat förutsättningarna för de estetiska verksamheterna, vad har utmaningarna främst varit i detta projekt, när man nu återigen vill stärka ämnenas betydelse?

– Utmaningarna tycker jag har varit av mer praktisk karaktär så som lokaler och stora grupper, säger Annika. Det finns nästan inga optimala lokaler i skolan för dans och rörelse. Antingen är det stora gymnastiksalen med många distraktioner, så som redskap och hög ljudnivå, vilket också blir en rätt dålig arbetsmiljö. De vanliga klassrummen är oftast för små och röriga då bord och stolar inte kan tas ut från rummet. För de allra minsta är dock små rum optimala. Vad gäller gruppernas storlek så är det bäst att jobba i halvklass men det finns inte alltid personal och tid till det.

Cultural Children of Europe, hade sin kick-off i Viborg i januari 2016 och har nu kommit halvvägs. Men samordnaren i Örnsköldsvik, Sten-Ove Sundlöf, säger att projektet sannolikt kommer fortsätta lokalt till 2019. Minst. Projektet har verkligen gett mersmak och reflektionerna i metodiken leder till nya idéer.

– Vi vill utveckla idén vidare genom att arbeta med alla kulturformer tillsammans, istället för att dela upp dem en i taget. Vi tror det kan hända många spännande saker då. Och det vill vi verkligen undersöka, avslutar Sten-Ove. ■

Annika Högberg planerar projekt med kollegor.

AV SKROT BLIR DET LJUV MUSIK

Gasoltuber, petflaskor, elrör och dammsugarslangar. Eller varför inte en kasserad vattenkanna eller en yxa? Med lite tejp och mycket skaparlust lyckas musikgruppen Skrot bygga fullt spelbara musikinstrument av det mesta. Och de väcker barnens nyfikenhet och intresse.

text & foto Maria Ille André

PÅ DUNKERS KULTURHUS i Helsingborg är det familjelördag i Pettson & Co-utställningen. Förutom att kika på Sven Nordqvists olika figurer kan

Musikgruppen Skrot består av Hans Nilsson, Anders Björkqvist, Anna Cederquist, Marcus Lundgren och Martin Harborg.

man denna lördag vara med på musikgruppen Skrots workshop. Man kan tillverka egna instrument, testa de redan färdigbyggda skrotinstrumenten och höra musikerna spela en och annan låt.

– Det roligaste med det här är att det är en familjegrej. Alla kan vara med. Både fyraåringen, tioåringen och den vuxne tycker att det är roligt. Man kan vara här i fem minuter eller tre timmar, säger Martin Harborg, en av musikerna i Skrot.

Han och hustrun Anna Cederquist jobbar heltid med Skrot, medan de övriga medlemmarna Anders Björkqvist, Hans Nilsson och Marcus Lundgren har andra musikrelaterade jobb också.

Anna Cederquist instruerar en familj i tre generationer hur de ska göra ett enkelt rörblåsinstrument av väl ihoprullat papper.

– När rullen är tejpad, klipper man en triangel och gör en liten flärp. Man måste blåsa precis la-

gom. Det känner man efter ett tag. Den får inte nudda vid någonting inne i munnen.

Mormodern i familjen får beröm för att hon får ljud i instrumentet vid första försöket.

KULTURSKOLAN, SOM HÅLLER TILL i samma hus råkar ha speldag för två av sina orkestrar just idag. Ett gäng elever dyker upp. Provar instrumenten. Lyssnar fascinerat när Anders Björkqvist spelar på tuban som är gjord av en vägkon, avloppsrör, delar av trädgårds- och dammsugarslangar samt ett riktigt munstycke och tre ventiler. Tonerna som ingår i en halv mollskala funkar bäst.

Det finns bara några få stolar i rummet. Ett medvetet val för att alla som kommer in ska kunna vara med och delta direkt.

– Det finns ingen tröskel. Det är bara att börja, säger Martin Harborg.

För hans egen del startade det hela när han som tolvåring skruvade isär sin fagott. Som tur var lyckades han sätta ihop den igen.

– Att skruva isär, fixa och sätta ihop är en livsställning. Det är något som har dött ut lite. Idag går det mer och mer mot att allting är färdigt. Det är tråkigt. Kreativiteten hos barn är oändlig.

Enligt Martin Harborg finns det dels en demokratisk aspekt i deras workshops, eftersom vem som helst kan bygga ett instrument och dels en miljöaspekt. Man kan återanvända sådant som andra har slängt bort.

– Vi sätter igång någonting och bidrar med vår kunskap. Fantasin finns hos dem som deltar, säger han.

En treårig liten pojke sitter länge i sin pappas knä och trummar på några tomma gasoltuber med ett par träklubbor. Anna Cederquist sätter sig bredvid och spelar på något som ser ut som en yxa. Men eftersom skaftet är genomborrat och försett med hål, är det numera en flöjt.

På frågan om vad kulturskolor kan ta med sig av det som Skrot gör, svarar Martin Harborg:

– Experimentlustan. Saker och ting är inte färdiga. Prova lite, vänd på det. Bara kör!

NÄSTA DAG GER MUSIKGRUPPEN Skrot en konsert på Dunkers kulturhus. Efter en inledande låt tar Martin Harborg fram en morot, en kniv och en stor bormaskin.

– Ni ska inte prova detta hemma, är han noga med att påpeka.

Han skär bort ändarna och borrar med högra handen en kanal mitt i moroten, som han håller i vänstra. Publiken, som nästan har slutat andas, börjar applådera när han har kommit igenom. Sex hål borrar upp på framsidan och ett på →

Den här så kallade VVS-ofonen är gjord av avloppsrör, som ger olika toner eftersom de har olika längd.

De här bläsinstrumentmunstyckena är tillverkade av fransmannen Jean Jeltsch, som arbetar på musiklärarutbildningen i Lille. De är koniska, gjorda av plast, billiga och passar precis i ett elrör.

baksidan. På med ett munstycke. Färdigt. Ljuva toner strömmar ut i salen när Martin Harborg blåser liv i sin morotsklarinet.

– Så som alla tevekockar har jag redan gjort en morot till Hans. Det är ju ändå söndag, säger han.

– Det allra bästa att kompa två morötter med är en vattenkanna, säger Anna Cederquist och tar fram sin gitarr, som är gjord av en grön plastvattenkanna och trasiga gitarrdelar.

TILLSAMMANS MED Anders Björkqvist som spelar vägkonstuba och Marcus Lundgren som spelar trumset bestående av en trälåda med pedal, en plastlåda, en uppochnedvänd bestickkorg och en plastgris, som ger ifrån sig ett pipjud när man trampar på den, stämmer bandet upp i låten Bubamara ur filmen Svart katt, vit katt.

Publiken får hitta på egna ljud, som Martin Harborg går runt och spelar in. Ljuden stoppas in i en loopmaskin och ut kommer en alldeles färsk komposition.

En kasserad balalajka har fått nya strängar och en stränghållare i form av en gaffel. Två

papprullar, där den ena lyckligtvis passar precis i den andra bildar tillsammans med en dittepad plasttratt en funktionsduglig trombon. En tvärflöjt med nytt saxofonmunstycke, ett elrör och en bensintratt fungerar som saxofon. På dessa instrument, tuban och trumsetet får vi höra Five foot two.

EFTER KONSERTEN FÅR de som vill komma fram och kika närmare på eller prova instrumenten. Sedan ska allt packas ner och göras redo för nästa spelning eller workshop.

Framöver kommer Skrot att jobba med musik och programmering för barn från förskoleklass upp till sexan i ett projekt med Skapande skola. De skulle gärna komma och spela med någon kulturskolas orkester eller vara med på öppet hus.

– Det hade varit roligt att bygga instrument med kulturskoleelever också. Om de själva spelar, vet de lite mer och tänker lite mer, säger Martin Harborg.

– Det finns så många idéer, så ibland måste vi bara lugna oss lite, säger Anna Cederquist. ■

ANNONSERA I

Kulturskolan magasin

*Nyttja Kulturskolan magasin vid försäljning,
meddelanden, personalrekrytering med mera!*

FÖR MER INFO OCH ANNONSPRISLISTA 2016 KONTAKTA OSS!

ring: 076-161 82 56 eller

mejla: annonser@kulturskoleradet.se

»Håll pulsen nu!« Börje Johansson och fyra koncentrerade slagverks elever.

KULTURSKOLAN MITT I BYN

LANDET RUNT

Strömsunds kommun är den sjätte största i Sverige. Glesbygdsverkligheten ger förutsättningarna för kulturskolan – men inte alltid som man tror. Den har blivit bredare och avgiftsfri, och spelar en självklar roll i kommunen och kulturlivet.

text & foto David Berjlund

E45:AN FRÅN ÖSTERSUND korsar Indalsälven och leder upp på höga vidder, med byar som smycken i överändan av slutande åkrar. Landskapet har långa linjer. Jag korsar gränsen till Strömsunds kommun, och kör sedan drygt fem mil till innan jag kommer till orten med samma namn.

Därifrån kan man fortsätta runt 18 mil till, norrut, och fortfarande vara i kommunen, som alltså är ungefär lika lång som sträckan mellan Stockholm och Mjölby.

Sven-Gösta Näslund

Sven-Gösta Näslund:
»Det är fantastiskt att politikerna gjorde oss gratis«.

möter mig vid en mack - även på en liten ort kan gatunätet vara krångligt, så han visar vägen till den gula träskola som är kulturskolans högkvarter.

SVEN-GÖSTA HAR JOBBAT i verksamheten sedan slutet av 1970-talet, nu är han både pedagog och verksamhetsledare, på 20 procent. Och en entusiastisk guide: när han säger att han nästan alltid jobbar med ett leende verkar det helt rimligt. Han visar stolt lokalerna - ljusa, stora, luftiga och dämpade på riktigt - och beskriver ökat samarbete med grundskolan och en vilja att satsa från kommunens sida. Tydligast syns den kanske i breddningen av kurserna, och att man gör-

de kulturskolan avgiftsfri för snart fyra år sedan.

- Vi har haft en stark utveckling sedan dess, och att det är gratis gör ju att vi också kan ta emot de ensamkommande flyktingbarn som kommit. En del har aldrig hållit ett instrument, men de vill, de är motiverade.

Största ämnen är instrument som piano och gitarr, och sång, men breddningen pågår.

- Vi driver ett bildkonstprojekt med statliga pengar, för

»Här är det bättre om lärarna är dåliga på sju instrument än bra på två. Ta Kyrktåsjö, dit kan vi bara skicka en lärare, som då måste kunna flera instrument tillräckligt för att kunna undervisa i dem«

SVEN-GÖSTA NÄSLUND

att nå nya målgrupper. Våra nya ämnen, dans, drama, foto och film, har också lockat nya elever, och gjort att vi har fler från högstadiet.

Tonåringarna tenderar annars att sluta, gymnasisterna i verksamheten är bara ett tjugotal. Men totalt, från årskurs tre och uppåt, är det drygt 400 elever i verksamheten. I en kommun med drygt tusen grundskoleelever. Och det är en blandad skara, säger Sven-Gösta, inte bara barn med kulturambitiösa föräldrar.

Strömsunds kulturskola

- Strömsunds kommun har 11735 invånare (2016) och täcker 11780 kvadratkilometer. Kommunalskatten är 35:70.
- Musikskolan bytte namn till kulturskola 2012.
- 2013 beslutade kommunen - i total politisk enighet - att göra kulturskolan avgiftsfri, och att barn från och med årskurs tre skulle kunna välja två ämneskurser.
- 2014 började en tydlig breddning av ämnesinnehållet, med start av dansverksamhet, hösten 2016 startade man kurser i foto & film, och i drama. Sedan tidigare finns kurser i sång och instrument - dock inte bleckblås.
- Kulturskolan har 526 deltagande i ämneskurser, en del går två kurser, totalt är det 406 elever, från årskurs tre och uppåt.
- Arrangerar i samarbete med skolan danslek för alla barn i förskoleklasser, och musiklek för alla i årskurs två.
- I praktiken finns ingen kö till ämneskurserna.
- Kulturskolan har 8,3 lärartjänster, varav 0,8 säljs till grundskolan. Alla lärare utom två jobbar heltid.
- Budget för 2017: 4,5 miljoner.

– Många gamla elever säger att det var kulturskolan som gjorde att de orkade genom grundskolan.

De har projekt med spädbarnsrytmik också, och möter alla kommunens elever, i både förskoleklass och tvåan, och nu planerar de en turné med instrumentdemonstration på skolorna. Man räknar med kulturskolan i Strömsund, på karneval och andra festligheter, eller som medverkande på företags och organisationers arrangemang.

– Några veckor varje år ställer vi in alla lektioner och spelar på äldreboenden och skolor, så vi syns och hörs.

En kulturskola mitt i byn, alltså.

Eller i byarna.

Det här är glesbygd, till var och en av kommunens 11 781 kvadratkilometer finns en invånare, ungefär. Ungefär en tredjedel bor i själva Strömsund, Sven-Gösta själv och några hundra till bor i Hoting, fem mil åt nordost, drygt tusen i Hammerdal och hälften så många i Backe. Vid norska gränsen i nordväst ligger Gäddede, med runt 400 invånare.

Kulturskolan finns på alla de

orterna, och i Kyrktåsjö, i egna lokaler eller i grundskolans.

Lärarna åker mycket, men har sina områden, och eftersom alla inte kan allt får man som elev gå någon kurs som erbjuds. Eller åka några mil.

– Här är det bättre om lärarna är dåliga på sju instrument än bra på två. Ta Kyrktåsjö, dit kan vi bara skicka en lärare, som då måste kunna flera instrument tillräckligt för att kunna undervisa i dem.

BÖRJE JOHANSSON åker runt och lär ut gitarr, blockflöjt, keyboard och slagverk - »och så ska jag damma av altsaxen« - men när jag träffar honom är det i den gula skolan i Strömsund. Han avrundar just en slagverkslektion med Anowar Salim, sedan flyttar Börje om lite bland instrumenten och berättar om 26 år som pedagog här, och hur han efter en paus på elva år kom tillbaka i höstas.

– Det är kul, vi har mycket trummor, och stor lokal, och jag tycker vi får till det! När barnen tycker att det är någorlunda fränt blir de motiverade. Nu hoppas jag att vi ska få igång en fungerande slagverksgrupp. ➔

Kulturskolans
huvudbyggnad
i Strömsund.

Den gruppen dyker precis upp: Anowar, igen, tillsammans med Isak Johannesson, David Ringbert och Zakris Sjödin, fyra mellanstadiekillar som snart sitter vid varsin marschtrumma.

– Hörni, vi ska köra motocrossmarschen idag, men vi börjar med en lite annan grej, säger Börje, och ritar upp noter och paus-tecken på whiteboardtavlan. Han visar - »spela *taka-teke*« - och pojkarna spelar. Det är lite knepigt att både hålla pulsen och lyssna in varann, några gånger blir det för många slag.

– Taka-teke pa-us, säger Börje, rytmiskt.
– Take-teki mouse, säger

Från vänster till höger: Anowar Salim, Zakris Sjödin, David Ringbert, Isak Johannesson. Bakom: Börje Johansson.

»Jag tänker att kulturskolan är en botten för kulturlivet här. En baskultur som resten kan utgå från«

SVEN-GÖSTA NÄSLUND

Anowar och skrattar.

Pojkarna bor inne i eller ganska nära Strömsund, ett par av dem har bara spelat sedan i höstas, alla gör det för att det är roligt. Och vad är roligt? Isak funderar.

– Att spela ihop. Fast trumset är också kul.

– Då är det mer att slå på, kommenterar Anowar glatt.

STRÖMSUNDS kommun är verklig glesbygd. Hur präglar det kulturlivet? Tja, det är

nog mindre klassisk musik här än i en större stad, säger Börje. Mer folkmusik, och mindre folk - för få för att kunna ha orkestrar.

– Det är inte lätt att locka

folk till kulturevenemang här, säger Sven-Gösta.

– Vi är få, ganska utspridda, och så saknas vanan. Det finns bio, och länsteatern kommer ibland, men jag tänker att kulturskolan är en botten för kulturlivet här. En baskultur som resten kan utgå från.

Kvadratkilometrarna ligger där de ligger, men antalet invånare och arbetstillfällen i Strömsund har minskat länge. Det skulle inte behövas så jättemycket för att vända det, tror Sven-Gösta, men som det nu är betyder det också att kommunen får in allt mindre skattepengar.

– Därför är det ju fantastiskt att de gjorde oss gratis. Och jag tror de gjorde rätt, för folk som ändå flyttar in vill ha sånt också. Och vi tycker att vi gör skillnad. ■

STUDY ALONG

Det enda verksamhetssystem ni behöver

En helhetslösning som tar hand om alla de digitala behov ni som kultur- eller musikskola har. Ersätter alla IT-system ni idag nyttjar oavsett om du är elev, målsman, pedagog, admin, chef eller invånare i kommunen.

Kurskatalog

- Webbanmälan med tydlig överblick över utbudet
- Boka och betala direkt (kort/faktura)
- Tillgängliggör kultur- eller musikskolan

Adminverktyg

- Schema
- Närvarohantering
- Elevlista
- Kursadministration

Lärplattform

- iRum© - digitala klassrum
- Kommunera med elever, målsmän och kollegor
- Ladda upp, förvara och dela material
- Lagligt och reklamfritt

Undervisningsmaterial

- Tusentals videolektioner skapat av pedagoger, musiker och artister
- Pedagogisk mediaspelare
- Nya videolektioner varje vecka

Ingen installation eller nedladdning, inga förvaltnings- eller utvecklingskostnader, fri uppdatering - allt tillgängligt via ett enda login.

Avs:
Kulturskolerådet
Hornsgatan 103
117 28 Stockholm

Posten
**Klimat-
ekonomisk**
Posttidning

Let's play!

4Sound är **Sveriges ledande musikkedja** med 19 butiker i hela landet, från Umeå i norr till Malmö i söder.

Personlig service för dig som jobbar med utbildning och institution.

Vi erbjuder

- **Personlig service**
- **Kostnadsfri behovsanalys och offerering**
- **Marknadsledande varumärken**
- **Europaanpassande priser**
- **Snabba och trygga leveranser**

Kontakta oss på **skola@4sound.se** eller tel. 0770 - 11 05 00 så hjälper vi dig vidare.

Välkommen in till våra butiker

Gävle / Göteborg / Jönköping / Karlstad,
Kristianstad / Linköping / Malmö / Norrköping
/ Nyköping / Örebro / Stockholm Fridhemsplan
/ Stockholm Söder/ Stockholm Slagverket /
Sundsvall / Täby / Umeå / Uppsala / Västerås
Växjö

www.4sound.se

4SOUND